

הַלְבוֹת בְּלִי הַמִּקְדָּשׁ פָּרָק ו

א. אִי אֶפְשָׁר שֶׁיְהִיָּה קִרְבָּנוּ שֶׁלְאָדָם קָרֵב, וְהוּא אֵינוֹ עוֹמֵד עַל גִּבּוֹ; וְקִרְבָּנוֹת הַצִּבּוֹר, הֵן קִרְבֵּן שֶׁלְכָל יִשְׂרָאֵל, וְאִי אֶפְשָׁר שֶׁיְהִיּוּ יִשְׂרָאֵל כָּלֶן עוֹמְדִין בַּעֲזָרָה, בַּשָּׁעַת קִרְבֵּן. לְפִיכָךְ תִּקְנּוּ נְבִיאִים הָרֵאשׁוֹנִים שֶׁיִּבְרְרוּ מִיִּשְׂרָאֵל כְּשֵׁרִים וִירָאֵי חָטָא, יִהְיוּ שְׁלוּחֵי כָל יִשְׂרָאֵל לַעֲמֹד עַל הַקִּרְבָּנוֹת; וְהֵם הַנִּקְרָאִים אֲנָשֵׁי מַעֲמָד.

ב. וְחָלְקוּ אוֹתָם עֲשָׂרִים וָאַרְבָּעָה מַעֲמָדוֹת, כַּמִּנּוּן מִשְׁמֵרוֹת כְּהֻנָּה וְלוֹיָהּ. וְעַל כָּל מַעֲמָד וּמַעֲמָד, אֶחָד מֵהֶן מִמֶּנּוּ עַל כָּל־; וְהוּא הַנִּקְרָא רֹאשׁ הַמַּעֲמָד.

ג. בְּכָל שַׁבָּת וְשַׁבָּת, מִתְקַבְּצִין אֲנָשֵׁי מַעֲמָד שֶׁלְאוֹתָהּ שַׁבָּת: מִי שֶׁהָיָה מֵהֶן בִּירוּשָׁלַיִם אוֹ קֵרֹב לָהּ, נִכְנָסִין לַמִּקְדָּשׁ עִם מִשְׁמֵר כְּהֻנָּה וְלוֹיָהּ שֶׁלְאוֹתָהּ שַׁבָּת; וְהִרְחוּקִים שְׂבָאוֹתוֹ מַעֲמָד, כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעַ מַעֲמָד שְׁלָחָן, הֵן מִתְקַבְּצִין לְבֵית הַכִּנֹּסֶת שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ.

ד. וּמֵה הֵן עוֹשִׂין אֵלּוּ הַמִּתְקַבְּצִין, בֵּין בִּירוּשָׁלַיִם בֵּין בְּבִתֵּי כְּנָסִיּוֹת: מִתְעַנִּין בִּשְׁנֵי בַשַּׁבָּת שְׁלָחָן, וּבִשְׁלִישִׁי וּבִרְבִּיעִי וּבַחֲמִישִׁי. אֲבָל בָּעֶרֶב שַׁבָּת, לֹא הָיוּ מִתְעַנִּין, מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת; וּבְאַחַד בַּשַּׁבָּת, אֵינָם מִתְעַנִּין, כְּדִי שֶׁלֹּא יֵצְאוּ מֵעֲנֵג שַׁבָּת לְצוּם.

ה. וּבְכָל יוֹם וְיוֹם מִשַּׁבָּת שֶׁהִיא מַעֲמָדָן, מִתְפַּלְּלִין אַרְבַּע תְּפִלוֹת שַׁחֲרִית וּמִנְחָה וְנֶעִילָה; וְעוֹד מוֹסִיפִין תְּפִלָּה אַחֲרֵת בֵּין שַׁחֲרִית וּמִנְחָה, וְהִיא יִתְּרָה לָהֶן. וְנוֹשְׂאִין כַּפֵּיהֶן הַכוֹהֲנִים בַּמַּעֲמָד, שְׁלוֹשָׁה פַּעַמִּים בְּכָל יוֹם בַּשַּׁחֲרִית, וּבַתְּפִלָּה זֹאת הִיתְּרָה, וּבַנֶּעִילָה.

ו. וְקוֹרְאִין בְּסֵפֶר תּוֹרָה שְׁלוֹשָׁה אֲנָשִׁים פַּעַמִּים בְּכָל יוֹם, בַּשַּׁחֲרִית וּבַתְּפִלָּה זֹאת הִיתְּרָה שְׁמוֹסִיפִין; אֲבָל בַּמִּנְחָה לֹא הָיוּ קוֹרְאִין בְּסֵפֶר, אֲלָא עַל פִּי פֶה כְּקוֹרְאִין אֶת שְׁמֵעַ. וְלֹא הָיוּ מִתְקַבְּצִין לְתַפִּלַּת מִנְחָה בָּעֶרֶב שַׁבָּת, מִפְּנֵי שֶׁהֵן טְרוּדִין לַשַּׁבָּת.

ז. וְקַבּוּצָן לְכָל תְּפִלָּה מֵאַרְבַּע תְּפִלוֹת אֵלּוּ, וְעַמִּידָתָן שֵׁם לְתַפִּלָּה וְלִתְחֻנָּה וּלְבִקְשָׁה, וְלִקְרוֹת בַּתּוֹרָה נִקְרָא מַעֲמָד.

ח. וּבִמָּה הָיוּ קוֹרְאִין: בַּמַּעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, קוֹרְאִין "בְּרֵאשִׁית" (בראשית א, א) וְ"יְהִי רִקִּיעַ" (בראשית א, ו); בִּשְׁנֵי, "יְהִי רִקִּיעַ" וְ"יִקְוּ הַמַּיִם" (בראשית א, ט); בִּשְׁלִישִׁי, "יִקְוּ הַמַּיִם" וְ"יְהִי מְאֹרֶת" (בראשית א, יד); בִּרְבִּיעִי, "יְהִי מְאֹרֶת" וְ"יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם" (בראשית א, כ); בַּחֲמִישִׁי, "יִשְׂרְצוּ הַמַּיִם" וְ"תוֹצֵא הָאָרֶץ" (בראשית א, כד); בִּשְׁשִׁי, "תוֹצֵא הָאָרֶץ" וְ"וַיִּכְלֹ" (בראשית א, ב, א). פָּרָשָׁה גְדוֹלָה קוֹרְאִין אוֹתָהּ בִּשְׁנַיִם, וְקִטְנָה קוֹרְאִין אוֹתָהּ אֶחָד; וּשְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שֶׁקוֹרְאִין שַׁחֲרִית הֵם שְׁחוּזְרִין וְקוֹרְאִין אוֹתָן בַּתְּפִלָּה הַשְּׁנִיָּה בְּסֵפֶר, וְחוּזְרִין וְקוֹרְאִין אוֹתָן עַל פִּי בַּמִּנְחָה.

ט. שְׁמוֹנֶת יָמֵי חֲנֻכָּה לֹא הָיוּ אֲנָשֵׁי מַעֲמָד עוֹשִׂין מַעֲמָד, בַּשַּׁחֲרִית. וְכָל יוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ קִרְבֵּן מוֹסֵף לֹא הָיָה בּוֹ מַעֲמָד לֹא בַּתְּפִלָּה שְׁנִיָּה שְׁלָחָן וְלֹא בַּמִּנְחָה, אֲלָא בַּשַּׁחֲרִית וּבַנֶּעִילָה בְּלִבָּד. וְכָל יוֹם שֶׁהָיָה בּוֹ קִרְבֵּן הָעֲצִים לֹא הָיָה בּוֹ מַעֲמָד בַּנֶּעִילָה, אֲלָא בַּשַּׁחֲרִית וּבַתְּפִלָּה שְׁנִיָּה וּבַמִּנְחָה.

י. וּמֵה הוּא קִרְבֵּן הָעֲצִים: זָמַן קְבוּעַ הָיָה לְמִשְׁפָּחוֹת מִשְׁפָּחוֹת לְצֵאת לַיַּעֲרִים לְהִבְיֵא עֲצִים לְמַעֲרֹכָה, וְיוֹם שֶׁיִּגִּיעַ לְבָנֵי מִשְׁפָּחָה זֶה לְהִבְיֵא הָעֲצִים, מְקִרְיָבִין עוֹלוֹת נִדְבָה; וְזֶה הוּא קִרְבֵּן הָעֲצִים.

וְהָיָה לָהֶם כָּמוֹ יוֹם טוֹב, וְאַסּוּרִין בּוֹ בְּסֶפֶד וּבִתְעֵנִית וּבַעֲשִׁית מְלָאכָה.

יא. אִפְלוּ יִחִיד שֶׁהִתְנַדֵּב עֲצִים, אוֹ גִזְרִים לְמַעְרָכָה אָסוּר בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם בְּסֶפֶד וּבִתְעֵנִית וּבַעֲשִׁית מְלָאכָה; וְדָבָר זֶה מִנְהָג.

יב. אֲנָשִׁי מַעֲמָד אַסּוּרִין מְלַסְפֵּר וּמְלַכֵּס, כָּל הַשָּׁבַת שְׁלֵהֵן; וּבַחֲמִישִׁי, מִתְרִין מִפְּנֵי כְבוֹד הַשָּׁבַת. וּמִפְּנֵי מַה אָסּוּר עָלֵיהֶם לְסַפֵּר וּלְכַבֵּס כְּדִי שֶׁלֹּא יִכְנסוּ לְמַעֲמָדָם כְּשֶׁהֵם מְגוּלִין, אֲלֹא יִסְפְּרוּ וְיִכְבְּסוּ מִקֵּדָם.

הַלְבוּת כְּלֵי הַמִּקְדָּשׁ פֶּרֶק ז

א. חֲמִשָּׁה עָשָׂר מִמִּנֵּין הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ, וְכֵן מִמִּנֵּים לְעוֹלָם עַל כָּל דָּבָר מִחֲמִשָּׁה עָשָׂר דָּבָר אֵלּוּ מִמִּנֵּה אֶחָד; וְאֵלּוּ הֵן: (א) עַל הַזְּמָנִים, (ב) עַל נַעֲלִילַת שְׁעָרִים, (ג) עַל הַשּׁוּמְרִים, (ד) עַל הַמְּשׁוֹרְרִים, (ה) עַל הַצִּלְצָל עִם שְׁאָר כְּלֵי שִׁיר, (ו) עַל הַפִּסּוֹת, (ז) עַל הַקְּנִים, (ח) עַל הַחוֹתְמוֹת, (ט) עַל הַנִּסְכִּים, (י) עַל הַחוֹלִים, (יא) עַל הַמִּים, (יב) עַל מַעֲשֵׂה לָחֶם הַפָּנִים, (יג) עַל מַעֲשֵׂה הַקְּטֹרֶת, (יד) עַל מַעֲשֵׂה הַפְּרוֹכוֹת, (טו) עַל מַעֲשֵׂה בְּגָדֵי כְהֵנָה גְּדוֹלָה.

ב. כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִמִּמֵּנֵם אֵלּוּ תַּחַת יָדוֹ אֲנָשִׁים הֵרְבָּה, כְּדִי לְהַכִּין הַמְּלָאכָה שֶׁהוּא מִמִּנֵּה עָלֶיהָ. זֶה שֶׁעַל הַזְּמָנִים הוּא מַשְׁמֵר אֶת הַזְּמָנִים, הוּא וְאֲנָשָׁיו: פִּיּוֹן שְׁיָגִיעַ עֵת הַקֶּרְבֵּן, מְכַרִּיז הוּא אוֹ אֶחָד מֵאֲנָשָׁיו בְּרִשּׁוֹתוֹ וְאוֹמֵר, עֲמְדוּ כּוֹהֲנִים לְעִבּוּדָהּ, וְלוֹוִיִּם לְדוּכָן וְיִשְׂרָאֵל לְמַעֲמָד; וְכִיּוֹן שִׁישְׁמַע קוֹלוֹ, יָבוֹא כָּל אֶחָד לְמַלְאכָתוֹ.

ג. זֶה שֶׁעַל נַעֲלִילַת הַשְּׁעָרִים עַל פִּיו נּוֹעֲלִין, וְעַל פִּיו פּוֹתְחִין. וְאֵין הַתּוֹקְעִין תּוֹקְעִין בְּכָל יוֹם לְפִתְיַחַת שְׁעָרִים, אֲלֹא בְּרִשּׁוֹתוֹ; וּבְכָל יוֹם תּוֹקְעִין בַּמִּקְדָּשׁ שְׁלוֹשׁ תְּקִיעוֹת לְפִתְיַחַת שְׁעָרִים, תְּקִיעָה תְּרוּעָה וְתְקִיעָה.

ד. זֶה שֶׁעַל הַשּׁוּמְרִים הוּא אִישׁ הַר הַבֵּית, שֶׁמְסַבֵּב עַל הַלוֹוִיִּם בְּכָל לַיְלָה; וְכָל מִי שִׁישָׁן עַל מַשְׁמְרוֹ מְלָקָה אוֹתוֹ בְּמִקְלוֹת, וְשׁוֹרֵף אֶת כְּסוּתוֹ.

ה. זֶה שֶׁעַל הַמְּשׁוֹרְרִים הוּא בּוֹרֵר בְּכָל יוֹם הַמְּשׁוֹרְרִים שְׁעוֹמְדִים עַל הַדּוּכָן לֹאֹמֵר שִׁירָה בִּפְהֵ, וְעַל פִּיו תּוֹקְעִין עַל הַקֶּרְבָּנוֹת.

ו. אֵין פּוֹתְחִין בַּמִּקְדָּשׁ מֵאַחַת וְעֶשְׂרִים תְּקִיעָה בְּכָל יוֹם שְׁלוֹשׁ לְפִתְיַחַת שְׁעָרִים, וְתִשַּׁע לְתַמִּיד שְׁלִשְׁחַר, וְתִשַּׁע לְתַמִּיד שְׁלִבִּין הָעֶרְבִים. וְיוֹם שֵׁשׁ בּוֹ קֶרֶבֶן מוֹסֵף, מוֹסִיפִין תִּשַּׁע עַל קֶרֶבֶן מוֹסֵף; וְאִם חָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ אוֹ יוֹם טוֹב לִהְיוֹת בַּשָּׁבַת, אוֹ שֶׁחָל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לִהְיוֹת בַּשָּׁבַת שֵׁשׁ שָׁם שְׁלוֹשָׁה מוֹסְפִין אֵין תּוֹקְעִין לְכָל מוֹסֵף וּמוֹסֵף בְּפָנֵי עֲצֻמוֹ, אֲלֹא תּוֹקְעִין תִּשַּׁע בְּלִבָּד לְכָל הַמוֹסְפִין.

ז. בְּעֶרֶב שַׁבַּת מוֹסִיפִין שֵׁשׁ, שְׁלוֹשׁ לְהַבְטִיל אֶת הָעָם מִן הַמְּלָאכָה וְשְׁלוֹשׁ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לַחֹל. וּבִרְגֵל מוֹסִיפִין שְׁלוֹשׁ לְפִתְיַחַת שְׁעַר הַתַּחְתּוֹן, וְהוּא שְׁעַר עֲזֶרֶת נָשִׁים, וְשְׁלוֹשׁ לְפִתְיַחַת שְׁעַר הָעֲלִיוֹן, וְהוּא שְׁעַר נִיקְנוֹר. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ שְׁעַר הָעֲלִיוֹן, לְפִי שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מַעֲזֶרֶת נָשִׁים.

ח. וְכֵן תּוֹקְעִין שְׁלוֹשׁ לְמַלּוּי הַמַּיִם שְׁמֹנְסְכִין בַּחֲגֵי, וְאֵין תּוֹקְעִין לְמַלּוּי הַמַּיִם בַּשַּׁבָּת; וְתוֹקְעִין שְׁלוֹשׁ עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ בַּשָּׁעָה שְׁמֹנְסְכִין הַמַּיִם. וְכָל הַתּוֹקְעִין שֶׁתּוֹקְעִין עַל הַקְּרָבָנוֹת, מִתַּחַת יָד זֶה שָׁעַל הַמְּשׁוֹרָרִים וּבְרָשׁוֹתוֹ; וְכָל אֵלּוּ הַתְּקִיעוֹת, בַּחֲצוֹצְרוֹת הָיָה.

ט. זֶה שָׁעַל הַצִּלְצַל הוּא הַמַּעֲמִיד כָּל הַמְּשׁוֹרָרִים עַל פִּי כָּלִי הַשִּׁיר שֶׁסּוֹעֲדִין אֶת הַלְוִיִּם, כְּמוֹ שֶׁבֹאֲרָנוּ.

י. זֶה שָׁעַל הַפִּסְוֹת הוּא מִפִּסֵּי בֵּין הַכּוֹהֲנִים בְּכָל יוֹם, עַד שִׁיְהִיָּה כָּל אִישׁ וְאִישׁ עוֹשֶׂה מְלָאכְתּוֹ שְׂזָכָה בָּהּ בַּפִּסֵּי; וְאַרְבָּעָה פַּעַמִּים הָיוּ מִפִּסִּין בְּכָל יוֹם. וּבְהַלְבוֹת תְּמִידִין, אֲבָאָר כִּי־צַד הָיוּ מִפִּסִּין.

יא. הַמִּמְנָה שָׁעַל הַקְּנִיָּם הוּא שְׁפוֹסְקִין עִמּוֹ שְׁיִמְכֹר הַקְּנִיָּם לְקְרָבָנוֹת, כֶּךָ וְכֶךָ בְּסִלְעַ. וְכָל מִי שֶׁהוּא חַיֵּב תּוֹרִים אוֹ בְּנֵי יוֹנָה, יָבִיא דְּמִיָּהֶם לְמִקְדָּשׁ, וְזֶה הַמִּמְנָה, נוֹתֵן הַקְּנִיָּם לְבַעֲלֵי הַקְּרָבָן; וְעוֹשֶׂה חֲשָׁבוֹן עִם הַגְּזָבְרִין, וְנוֹתֵנִין לוֹ.

יב. מְשַׁלּוּשִׁים יוֹם לְשַׁלּוּשִׁים יוֹם, פּוֹסְקִין עִמּוֹ הַשָּׁעַר. וְאֵם הוֹזְלוּ הַקְּנִיָּם, מְסַפֵּק כְּשָׁעַר הַזֹּל; וְאֵם הוֹקְרוּ, מְסַפֵּק כְּמוֹ שְׁפָסְקוּ עִמּוֹ: שִׁיד הַקֹּדֶשׁ עַל הָעֲלִיּוֹנָה. וְכָל קֵן שֶׁנִּמְצָא פָּסוּל, אוֹ שֶׁנִּפְסַל קֹדֶם שִׁיקָרַב נוֹתֵן אַחֵר תַּחֲתָיו.

יג. זֶה שָׁעַל הַחוֹתְמוֹת הוּא שֶׁמִּקְבֵּל דְּמֵי הַנִּסְכִּים מִמַּחֲיָבֵי נִסְכִּים, וְנוֹתֵן לָהֶן חוֹתְמוֹת; וְזֶה שָׁעַל הַנִּסְכִּים, הוּא שְׁמוּכָר הַנִּסְכִּים. כִּי־צַד: אַרְבָּעָה חוֹתְמוֹת הָיוּ בְּמִקְדָּשׁ הָאֶחָד כְּתוּב עָלָיו עֶגֶל, וְהַשְּׁנִי כְּתוּב עָלָיו זָכָר, וְהַשְּׁלִישִׁי כְּתוּב עָלָיו גְּדִי, וְהָרְבִּיעִי כְּתוּב עָלָיו חוּטָא.

יד. כָּל מִי שֶׁיָּבִיא קְרָבָנוֹתָיו לְמִקְדָּשׁ נוֹתֵן דְּמֵי הַנִּסְכִּים לָזֶה הַמִּמְנָה עַל הַחוֹתְמוֹת, וְנוֹתֵן לוֹ חוֹתְמוֹת כְּמִנִּין הַקְּרָבָנוֹת שָׁלוּ. וְאֵם הִיא מִצָּרַע עֲשִׂיר, נוֹתֵן לוֹ חוֹתֶם אֶחָד שֶׁכְּתוּב עָלָיו חוּטָא; וְהָלָה הוֹלֵךְ בַּחוֹתְמוֹת שֶׁבִּידוֹ לָזֶה הַמִּמְנָה עַל הַנִּסְכִּים, וְנוֹתֵן לוֹ נִסְכִּים כְּמִנִּין הַחוֹתְמוֹת וְכְמוֹ שֶׁכְּתוּב בָּהֶן.

טו. וְלַעֲרֹב בָּאִים זֶה אֵצֶל זֶה; זֶה מוֹצִיא אֶת הַחוֹתְמוֹת, וּמִקְבֵּל כְּנִגְדָּן מַעוֹת. אִם הוֹתִירוּ הַמַּעוֹת, הוֹתִירוּ לְהַקְדֵּשׁ; וְאִם פָּחְתּוּ הַמַּעוֹת, יִשְׁלַם זֶה שָׁעַל הַחוֹתְמוֹת מִבֵּיתוֹ.

טז. מִי שֶׁאֲבָד חוֹתְמוֹ, מִמִּתְנִין לוֹ עַד הָעָרֶב: אִם מָצָאוּ בַּמַּעוֹת יֵתֵר כְּדֵי חוֹתֶם שְׁטוּעֵן, נוֹתֵנִין לוֹ; וְאִם לֹא, אֵין נוֹתֵנִין לוֹ. וְשֵׁם כָּל הַיּוֹם כְּתוּב עַל הַחוֹתֶם, מִפְּנֵי הַרְמָאִים שֶׁלֹּא יִשָּׁהָ הַחוֹתֶם אֵצֶלוֹ, עַד שִׁיוֹקְרוּ הַנִּסְכִּים.

יז. מְשַׁלּוּשִׁים יוֹם לְשַׁלּוּשִׁים יוֹם, פּוֹסְקִין שָׁעַר הַיֵּין וְהַסֵּלֶת עִם הַמִּמְנָה עַל הַנִּסְכִּים. אִם הוֹקְרוּ נִסְכִּים, מְסַפֵּק לָהֶן כְּמוֹ שְׁפָסְקוּ עִמּוֹ; וְאִם הוֹזְלוּ, מְסַפֵּק לָהֶן כְּשָׁעַר הַזֹּל. וְהַשָּׂכָר שֶׁמִּשְׁתַּכֵּר הַהַקְדֵּשׁ בַּשָּׁעָרִים אֵלּוּ הוּא הַנִּקְרָא מוֹתֵר נִסְכִּים, וְלוֹקְחִין בּוֹ עוֹלוֹת לְקִיץ הַמִּזְבֵּחַ. וְאֵין מְקִיִּצִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ בְּעוֹלוֹת הָעוֹף, שְׂאִין בְּקְרָבָנוֹת הַצִּבּוֹר עוֹף.

יח. הַכּוֹהֲנִים מִפְּנֵי שֶׁהֵן עוֹמְדִין עַל הָרִצְפָּה תְּמִיד, וְאוֹכְלִין בָּשָׂר הֶרֶבָּה, וְאֵין עֲלֵיהֶן בְּגָדִים בַּשָּׁעַת הָעֵבֹדָה אֵלָּא חִלּוּק אֶחָד הֵם חוֹלִין בַּמַּעֲיָהֶן; לְפִיכֶךָ מַעֲמִידִין מִמֶּנָּה אֶחָד שִׁיְהִיָּה מְבַקֵּר אוֹתָן, וּמִרְפָּא כָּל תַּחֲלוּאֵיהֶן, וְעוֹסֵק בָּהֶן תְּמִיד, הוּא וְאַנְשֵׁיוֹ שֶׁתַּחַת יָדוֹ.

יט. וכן ממנין אחר להיות חופר בורות ושיחין, ומתקן הבורות שלרבים כדי שיהיו המים מצויין בירושלים לכל אדם מיושביה, ולכל עולי הרגלים.

כ. ואחד ממנה על כל אמני לחם הפנים, והוא מתקן כל מלאכתו. ואחד ממנה על כל אמני הקטרת, והוא מתקן מלאכתה.

כא. זה שעל הפרוכות ממנה על כל אורגי הפרוכות והרוקמין בהן, שיהיו מוכנות להיכל ולשערים. ושתי פרוכות היו עושין בכל שנה ושנה, להבדיל בין הקדש וקדש הקדשים. וחוטוי הפרוכות כפולין ששה ששה: וארבעה מינין היו בה, שש ותכלת וארגמן ותולעת שני; וכל אחד מהן כפול ששה, הרי עשרים וארבעה חוטין. וטפח היה עביה, ועל שבעים ושנים נירין היתה נארגת; ארפה ארבעים, ורחבה עשרים.

כב. ושלוש עשרה פרוכות היו במקדש שני שבע על שבעה שערי העזרה, ואחת על פתחו שלאולם, ואחת על פתחו שלהיכל, ושתיים לדביר בינו ובין הקדש, ושתיים כנגדן בעליה.

כג. פרכת שנטמאת בולד הטמאה מטבילין אותה בפנים, ומכניסין אותה מיד: לפי שאינה צריכה הערב שמש. ושנטמאת באב הטמאה מטבילין אותה בחוץ, ושוטחין אותה בחיל: מפני שהיא צריכה הערב שמש. ואם היתה חדשה, שוטחין אותה על גב האצטבה כדי שיראו העם את מלאכתה שהיא נאה. וכל הכלים שהיו במקדש, היו להם שניים ושלישיים שאם יטמאו הראשונים, יביאו השניים תחתיהם.

כד. זה הממנה על מעשה בגדי כהנה עוסק בהכנת בגדי כוהנים הדיוטות, ובגדי כוהן גדול, ובאריגתן; ומתחת ידו נעשה הכל. ולשפה היתה לו במקדש.

הלכות בלי המקדש פרק ח

א. בגדי כהנה, שלושה מינים בגדי כוהן הדיוט, ובגדי זהב, ובגדי לבן. בגדי כוהן הדיוט הם ארבעה כלים, כתנת ומכנסים ואבנט ומגבעת: וארבעתן שלפשתן, לבנים, וחוטן כפול ששה; והאבנט לבדו, רקום בצמר.

ב. בגדי זהב הן בגדי כוהן גדול, והם שמונה כלים: הארבעה שלכל כוהן, ומעיל ואפוד וחשן וציץ. ואבנטו שלכוהן גדול מעשה רוקם הוא, ואינו דומה במעשיו לאבנט כוהן הדיוט. ומצנפת האמורה באהרון, היא המגבעת האמורה בבניו, אלא שכוהן גדול צונף בה כמו שלופף על השבר, ובניו צונפין בה ככובע; ולפיכך נקראת מגבעת.

ג. בגדי לבן הם ארבעה כלים שמשמש בהן כוהן גדול ביום הכפורים, כתנת ומכנסים ואבנט ומצנפת. וארבעתן לבנים; וחוטן כפול ששה, ומן הפשתן לבדו הם. ושתי כתנות אחרות היו לו לכוהן גדול ביום הכפורים אחת לובשה בשחר, ואחת בין הערבים. ושתייהם בשלושים מנה משלהקדש. ואם רצה להוסיף מוסיף משלו, ומקדיש התוספת; ואחר כך עושה בה הכתנת.

ד. בגדי כהנה מצותן שיהיו חדשים נאים ומששלים, כדרך בגדי הגדולים: שנאמר "לכבוד, ולתפארת" (שמות כח, ב; שמות כח, מ). היו מטשטשים, או מקרעים, או ארוכים יתר על מדתו, או קצרים פחות ממדתו, או שסלקן באבנט, ועבד עבודתו פסולה; היו משחקין, או שהיו ארוכים וסלקן באבנט עד שנעשו כמדתו, ועבד עבודתו פשרה.

ה. כל בגד מבגדי כהנה שנעשה צואי אין מלבנין אותו, ולא מכבסין אותו; אלא מניחו לפתילות, ולובש חדשים. ובגדי כוהן גדול שבלו, גונזין אותן. ובגדי לבן שעובד בהם ביום הצום, אינו עובד בהם פעם שניה לעולם, אלא נגנזין במקום שיפשט אותם שם, שנאמר "והניחם, שם" (ויקרא טז, כג); והם אסורין בהנחה.

ו. מכנסי כוהנים הדיוטים שבלו, ואבנטיהם היו עושין מהן פתילות, ומדליקין בהן במקדש בשמחת בית השאובה; וכתנות כוהנים הדיוטים שבלו, היו עושין מהן פתילות למנוחה תמיד.

ז. כל בגדי כוהנים, אינן באים אלא משלצבור; ויחיד שהתנדב בגד מבגדי כהנה מוסר אותו לצבור, ומתן. וכן כל כלי השרת ועצי המערכה שמסרן יחיד לצבור, הרי הן פשרים; אף כל קרבנות הצבור שהתנדב אותן יחיד משלו, פשרים ובלבד, שימסרם לצבור.

ח. בגדי כוהנים הדיוטות, היו עושין מהן מחלצות רבות. וששה ותשעים חלון היו במקדש להניח בהן הפגדים, ארבעה חלונות לכל משמר; ושם כל משמר כתוב על חלונותיו, וכלן סתומות. וכשיפנסו אנשי משמר לעבודה בשבת שלהן, פותחין חלונותיהן כל ימי שבתן ונוטלין הפלים; וכשיצאו, מחזירין הפגדים לחלונותם וסותמין.

ט. ולמה עשו ארבעה חלונות לכל משמר, לפי שלא היו הפלים מערבבין אלא כל המכנסים בחלון אחד, וכתוב עליו מכנסים; כל האבנטים בחלון אחד, וכתוב עליו אבנט; וכן המצנפות כלן בחלון אחד, והכתנות כלן בחלון אחד. כוהן גדול מניח בגדי זהב בלשכה שלו בלילה, או בעת שיצא מן המקדש.

י. בגדי כהנה, מתן להנות בהן; לפיכך לובש אותן ביום עבודתו, אפלו שלא בשעת עבודה: חוץ מן האבנט מפני שהוא שעטנז, אסור לכוהן הדיוט ללבוש אלא בשעת העבודה.

יא. אין הכוהנים לובשין לעבודה, אלא צמר ופשתים בלבד. וכל מקום שנאמר בתורה שש או בד, הוא הפשתים והוא הבוץ. ותכלת האמורה בכל מקום, הוא הצמר הצבוע כעצם השמים שהוא פתוך מן הכחל; והארגמן, הוא הצמר הצבוע אדם; ותולעת שני, הוא הצמר הצבוע בתולעת.

יב. כל מקום שנאמר בתורה שש או שש משזר, צריך שיהיה החוט כפול ששה. ומקום שנאמר בד אם היה חוט אחד לבדו, פשר; ומצוה מן המבחר, שיהיה כפול ששה. ומקום שנאמר בו משזר בלבד, צריך שיהיה חוטן כפול שמונה.

יג. כל מקום שנאמר בתורה מעשה רוקם, הוא שתהיה הצורות הנעשות באריג נראין מצד אחד בפני האריג בלבד; ומעשה חושב הוא שתהיה הצורה נראית משני צדדין, פנים ואחור.

יד. וְכִיצַד מַעֲשֵׂה הַבְּגָדִים: הַכְּתָנֶת, בֵּין שְׁלֹכוֹהֶן הַדִּיּוּט בֵּין שְׁלֹכוֹהֶן גָּדוֹל מְשַׁבֵּצַת הָיְתָה, שֶׁהִיא בָּתִּים בָּתִּים בְּאַרְיֶגְתָּהּ, כְּמוֹ בֵּית הַפּוֹסוֹת, כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשֵׁין הָאוֹרֶגִין בַּבְּגָדִים הַקָּשִׁים. וּבֵית יָד שְׁלֵה נֶאֱרָג בְּפָנֵי עֲצָמוֹ, וּמַחְכְּרִין אוֹתוֹ עִם גּוֹף הַכְּתָנֶת בְּתַפְיָרָה. אֶרֶךְ הַכְּתָנֶת, עַד לְמַעְלָה מִן הָעֵקֶב. וְאֶרֶךְ בֵּית יָד שְׁלֵה, עַד פֶּס יָדוֹ; וְרַחְבּוֹ, כְּרַחֲבֵי הַיָּד.

טו. הַמְּכַנְסִים, בֵּין שְׁלֹכוֹהֶן גָּדוֹל בֵּין שְׁלֹכוֹהֶן הַדִּיּוּט הֵם מַמְתָּנִים עַד יָרֵכִים: שֶׁהוּא לְמַעְלָה מִן הַטְּבוֹר קְרוֹב מִן הַלֵּב, עַד סוֹף הַיָּרֵךְ שֶׁהִיא הָאַרְכָּבָה. וְשֹׁנְצִים יֵשׁ לָהֶם; וְאֵין לָהֶם לֹא בֵּית הַנֶּקֶב וְלֹא בֵּית הָעֶרְוָה, אֲלֹא מְקַפִּין כְּמִין פִּיס.

טז. הַמַּצְנָפֶת שְׁלֹכוֹהֶן גָּדוֹל, אוֹ הַדִּיּוּט אֲרָכָה שֶׁשׁ עֲשָׂרָה אֲמָה. וְהָאֲבֵנֵט רַחְבּוֹ כְּמוֹ שְׁלוֹשׁ אֶצְבָּעוֹת, וְאֲרָכּוֹ שְׁתֵּים וּשְׁלוֹשִׁים אֲמָה; מְקִיפּוֹ וּמַחְזִירוֹ, כְּרֶךְ עַל גְּבִי כְּרֶךְ. וּבִגְדֵי כְּהֵנָה כָּלֵן אֵין עוֹשִׁין אוֹתָן מַעֲשֵׂה מַחֲט, אֲלֹא מַעֲשֵׂה אוֹרֶג, שֶׁנֶּאֱמָר "מַעֲשֵׂה אֹרֶג" (שְׁמוֹת כח, לב; שְׁמוֹת לט, כב; שְׁמוֹת לט, כז).